

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ
Ταχ. Δ/ση: Πλατεία Πύρρου 1 - Διοικητήριο Ιωάννινα, 45221
Πληροφορίες: ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Τηλ.: 26513-60517, 2651360500
Email: ypara@mou.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ιωάννινα, 22/12/2023
Α.Π.: 4030
Κωδικός Πρόσκλησης: ΗΠ-031
Α/Α Πρόσκλησης ΟΠΣ: 6652

Προς:
Πίνακας Αποδεκτών

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων κτιρίων με δυνατότητα ενσωμάτωσης έξυπνων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας και αξιοποίησης ΑΠΕ»

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Ήπειρος**

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/τΑ/22.04.2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του Ν. 4622/2019 (ΦΕΚ 133/τΑ/07.08.2019).
2. Το Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ 61/τΑ/21.03.2022) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει.
3. Το Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/τΑ/07.06.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
4. Το Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ 133/τΑ/19.07.2018) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ. Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
5. Το Π.Δ. 140/27.12.2010 «Οργανισμός Περιφέρειας Ηπείρου» (ΦΕΚ 233/τΑ/27.12.2010), όπως ισχύει.
6. Την αριθμ. 95/2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ιωαννίνων, με την οποία έγινε η επικύρωση των αποτελεσμάτων των περιφερειακών εκλογών της 26ης Μαΐου 2019 και ανακήρυξη του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών, των εκλεγέντων Περιφερειάρχη, Αντιπεριφερειάρχων και μελών Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Ηπείρου, για την οποία δεν υποβλήθηκαν ενστάσεις κατά του κύρους των.
7. Τον Καν. (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
8. Τον Καν. (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
9. Την Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 77792/02.08.2022 (ΦΕΚ 4164/τΒ/04.08.2022) με την οποία Αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Ήπειρος.
10. Την Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C(2022) 6511final/05.09.2022 που αφορά την έγκριση του Προγράμματος Ήπειρος για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την Περιφέρεια Ηπείρου στην Ελλάδα (CCI2021EL16FFPR009).
11. Την Υπουργική Απόφαση 114947/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/τΒ/01.12.2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027».
12. Την Υπουργική Απόφαση 110565/17.11.2022 (ΦΕΚ 5958/τΒ/22.11.2022) «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ.

7 του άρθρου 36 του Ν. 4914/2022 (Α' 61)».

13. Την Υπουργική Απόφαση 114274/17.11.2022 (ΦΕΚ 6131/τΒ/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του Ν. 4914/2022 (Α' 61)».

14. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση 5483/20.01.2023 (ΦΕΚ 390/τΒ/30.01.2023) «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρانونώς καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».

15. Την με αρ. πρωτ. 2315 / 11.08.2023 Απόφαση Έγκρισης 3ης Γραπτής Διαδικασίας της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027

16. Την με αρ. πρωτ. 2990 / 12.10.2023 Απόφαση Έγκρισης 3ης Εξειδίκευσης του Προγράμματος Ήπειρος 2021-2027

17. Την από 29-11-2022 Απόφαση 1ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος "Ήπειρος", με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων, όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στα συνημμένα στην πρόσκληση έγγραφα.

18. Το Ν. 4122/2013 (Α' 42) «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 10 αυτού.

19. Το Ν. 4342/2015 (Α' 143) «... Ενσωμάτωση στο Ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 "Για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ", όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2013/12/ΕΕ του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013 "Για την προσαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας" και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.

20. Την υπ' αρ. ΔΕΠΕΑ/οικ. 178581/30.06.2017 (ΦΕΚ 2367/Β/12.07.2017) κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με την Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

21. Την υπ' αριθμ. ΔΕΠΕΑ/οικ. 182365/17.11.2017 (ΦΕΚ 4003/Β/17.11.2017) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας «Έγκριση και εφαρμογή των Τεχνικών Οδηγιών ΤΕΕ για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων», όπως ισχύει.

22. Την υπ' αριθμ. ΔΕΠΕΑ/οικ. 171872/02.03.2018 (ΦΕΚ 1001/Β/21.03.2018) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας «Έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΣΔΕΑ) και της ετήσιας έκθεσης προόδου για την επίτευξη του εθνικού στόχου ενεργειακής απόδοσης, έτους 2017»

23. Την υπ' αριθμ. ΔΕΠΕΑ/οικ. 175603/04.06.2018 (ΦΕΚ 2258/Β/15.06.2018) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας «Έγκριση δεύτερης έκδοσης της Έκθεσης μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την κινητοποίηση επενδύσεων για την ανακαίνιση του εθνικού κτιριακού αποθέματος σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4342/2015 (άρθρο 4 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)»

24. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

25. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής.

26. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

27. Το υπ' αριθμ. 74391/ΕΥΚΕ 2634 / 13.07.2016 έγγραφο της Εθνικής Αρχής Συντονισμού / ΕΥΚΕ «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014 – 2020».

28. Το με αρ.πρ. 92415/ΕΥΚΕ6282/28-08-2017 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων»

29. Το με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/2-11-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».

30. Την υπ' αρ. πρωτ. 17796/ΕΥΚΕ 189 / 24.02.2023 Γνωμοδότηση Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων σχετικά με την πρόσκληση με τίτλο «Έργα Ενεργειακής Αναβάθμισης Δημόσιων Κτιρίων - 1ος Κύκλος»

31. Το υπ' αριθμ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162 / 27.10.2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ) «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων» και το με αρ. πρωτ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359 / 27.11.2023 έγγραφο «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών Δικαιούχων

- Δήμοι,και Επιχειρήσεις αυτών
- Φορείς Κυβέρνησης,Φορείς Γενικής Κυβέρνησης (όπως αυτή ορίζεται αναλυτικά στο άρθρο 14 του ν.4270/2014, σχετικά με τους ορισμούς περί Γενικής Κυβέρνησης και Δημοσίου Τομέα και σύμφωνα με το Μητρώο που τηρείται στην Εθνική Στατιστική Υπηρεσία <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SEL08/>)
- Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.),

- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.),
- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ,

για την **υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του/ων Προγράμματος/ων:

- Ήπειρος

Ταμείου/ων:

- ΕΤΠΑ

Δράσεων:

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν

στους Ειδικούς Στόχους:

A/A	Κωδικός	Τίτλος
1	RSO2.1	Ενεργειακή απόδοση

στα Πεδία Παρέμβασης:

A/A	Κωδικός	Τίτλος
1	045	Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, επιδεικτικά έργα και υποστηρικτικά μέτρα σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης 2

να καλύπτουν τις παρακάτω γεωγραφικές περιοχές:

A/A	Επίπεδο	Γεωγραφική Περιοχή
1	Περιφέρεια	Ηπείρου

και να συνεισφέρουν στην επίτευξη των παρακάτω δεικτών εκροών και αποτελέσματος:

ΚΩΔ.	Ονομασία Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Στόχος
RCO19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	Τετραγωνικά μέτρα	19700
RCR26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	Εκατομύρια βατώρες καΐτος	3617
RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου*	Τόνοι Ισοδύναμου CO2	3577

Οι δικαιούχοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν μόνο τους δείκτες που αναφέρονται στην Πρόσκληση.

Αναλυτικότερα στοιχεία σχετικά με το Πρόγραμμα, τις Προτεραιότητες, τους Ειδικούς Στόχους, τις Κατηγορίες Περιφέρειας, το Ταμείο, τα Πεδία Παρέμβασης τους δείκτες καθώς και της κατανομής της δημόσιας δαπάνης ανά προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας παρατίθενται στο **Παράρτημα Ι**.

- Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση **ανέρχεται σε 7.537.311,00.€**.
- Η ΔΑ δύναται να τροποποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας <https://www.espa-epirus.gr/>.
- Η ΔΑ, εκτιμώντας κατά περίπτωση τα δεδομένα υλοποίησης του Προγράμματος, και τη φύση των δράσεων, δύναται να εντάξει πράξεις έως το 150% του ύψους της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης που τίθεται στην παρούσα Πρόσκληση.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Σημειώνεται επίσης, ότι ο εν λόγω τύπος δράσης συμβάλλει στην προτεραιότητα του ΕΣΕΚ για «Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης».

Υποδράση 2Α.Ι.1.α: Έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων κτιρίων με δυνατότητα ενσωμάτωσης έξυπνων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας και αξιοποίησης ΑΠΕ (αφορά βασική ανακαίνιση κτιρίων). Προτεραιότητα θα δοθεί σε κτίρια με χαμηλή ενεργειακή απόδοση, στα οποία υπάρχει μεγάλο δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας (π.χ. σχολικά κτίρια, νοσοκομεία δυναμικότητας έως 450 κλίνες, αθλητικά κέντρα, κλπ), σε συνδυασμό με τον επιδεικτικό χαρακτήρα των ιδίων των κτιρίων και των συστημάτων που θα εφαρμοσθούν, ώστε να συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση του πληθυσμού. Η αξιολόγηση γίνεται με βάση το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης και τις προτεινόμενες παρεμβάσεις που πιθανόν να περιλαμβάνουν και ΑΠΕ, εφόσον είναι εφικτό, και συνδέσεις net metering.

Στόχος του μέτρου είναι η συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης ώστε σε κάθε πράξη να επιτευχθεί α) τουλάχιστον μεσαίας κλίμακας ανακαίνιση, όπως ορίζεται στη σύσταση (ΕΕ) 2019/786 της Επιτροπής, ή β) τουλάχιστον 30 % μείωση των άμεσων και έμμεσων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε σύγκριση με τις εκ των προτέρων εκπομπές.

Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν, θα πρέπει να αναβαθμίζουν τα κτίρια στην κατηγορία ενεργειακής απόδοσης μεγαλύτερης ή ίσης της Β', σύμφωνα με το άρθρο 10 Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ) (Α.Π. ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/ 30-06-2017, ΦΕΚ Β' 2367), όπως κάθε φορά ισχύει. Στο πλαίσιο παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, προτεραιότητα θα δοθεί στη μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση ΑΠΕ.

3. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

3.1 Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31/12/2029. Η λήξη των προτεινόμενων πράξεων (ολοκλήρωση φυσικού και οικονομικού αντικείμενου) θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.

3.2 Ως ελάχιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό των 500.000,00€.

3.3 Ως μέγιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων :δεν αφορά.

3.4 Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20).

3.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας: Α. Γενικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας
Μέσω των προσκλήσεων μπορούν να χρηματοδοτηθούν προτάσεις που αφορούν σε ενεργειακές αναβαθμίσεις κτιρίων, οι οποίες κατατάσσονται γενικά στις κατηγορίες των επεμβάσεων Ενεργειακής Αναβάθμισης και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕ), καθώς και δράσεων αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).
Επιλέξιμα προς χρηματοδότηση είναι όλα τα νομίμως υφιστάμενα δημόσια κτίρια που βρίσκονται χωροθετημένα και σε λειτουργία στην Περιφέρεια Ηπείρου, ιδιοκτησίας δικαιούχου φορέα που καλεί η Πρόσκληση, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, κατατάσσονται με τον ισχύοντα Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ 2017) σε κατηγορία ενεργειακής απόδοσης μικρότερης ή ίσης της Δ και η οικοδομική τους άδεια έχει εκδοθεί πριν το 2010, με ωφέλιμο εμβαδό δαπέδου άνω των 250m².
Το Π.Ε.Α. του προτεινόμενου κτιρίου στην υφιστάμενη κατάστασή του πρέπει να έχει ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της ημερομηνίας ενημέρωσης του ειδικού λογισμικού ΤΕΕ-ΚΕΝΑΚ, ως προς τον ισχύοντα Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων ΚΕΝΑΚ 2017 (Α.Π. ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/30.06.2017, ΦΕΚ 2367/Β/12.07.2017), ήτοι ημερομηνία μεταγενέστερη της 27-11-2017.
Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν θα πρέπει υποχρεωτικά να αναβαθμίζουν τα κτίρια στην κατηγορία ενεργειακής απόδοσης μεγαλύτερης ή ίσης της Β', σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ 2017) Στην περίπτωση που δεν υπάρχει δυνατότητα επίτευξης του ανωτέρου στόχου, για κτίρια ειδικών κατηγοριών, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 11 του ΚΕΝΑΚ 2017 (§ 1.3.1 & 1.3.2), υποβάλλονται στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης α) τεχνική έκθεση συνοδευτική της ΜΕΑ, ή β) η απόφαση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής και η αιτιολογική και τεχνική έκθεση της παρ.11 του άρθρου 6 του ν.4067/2012, οι οποίες συνοδεύουν τη ΜΕΑ και παρέχουν επαρκή τεκμηρίωση για τυχόν αλλοίωση, κατά τρόπο μη αποδεκτό, του χαρακτήρα ή της εμφάνισής τους ή τυχόν παραβίαση των ειδικών όρων και μορφολογικών περιορισμών που επιβάλλουν οι διοικητικές πράξεις προστασίας που διέπουν το προστατευόμενο κτίριο ή περιοχή.
Η τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα υλοποίησης της Πράξης προκύπτει από το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (Π.Ε.Α.) ή τον Ενεργειακό έλεγχο του Ν.4342/15 (ΦΕΚ 143/Α/09.11.2015), εφόσον αυτός απαιτείται, του προτεινόμενου κτιρίου στην υφιστάμενη κατάσταση του, το οποίο θα κατατεθεί από τον Δυνητικό Δικαιούχο μαζί με την Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης, εφόσον αυτή απαιτείται, με την υποβολή της Πρότασης. Σε περίπτωση που οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις περιλαμβάνουν εργασίες εξοικονόμησης ενέργειας, οι οποίες δεν καλύπτονται από τον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων, πρέπει να γίνει συμπληρωματικός ενεργειακός έλεγχος του Ν.4342/15.
Η κάλυψη του ανωτέρω ενεργειακού στόχου θα διασφαλίζεται / πιστοποιείται μέσω της διενέργειας ενεργειακής επιθεώρησης από Ενεργειακό Επιθεωρητή τόσο πριν, όσο και μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων, και σε κάθε περίπτωση πριν την οριστική παραλαβή του έργου.

Β. Ειδικότεροι Κανόνες Επιλεξιμότητας

Επιλέξιμες είναι οι ακόλουθες παρεμβάσεις:

1) Αντικατάσταση Κουφωμάτων. Η παρέμβαση αφορά κατά βάση σε θερμομονωτικά/ θερμοδιακοπτόμενα κουφώματα με διπλούς υαλοπίνακες. Επιλέξιμη είναι και η αλλαγή μόνο του υαλοπίνακα (συμπεριλαμβανομένων των εργασιών προσαρμογής του πλαισίου) με την προϋπόθεση ότι επιτυγχάνεται ενεργειακή αναβάθμιση του κουφώματος (υφιστάμενο πλαίσιο και υαλοπίνακας) ώστε να πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις του ΚΕΝΑΚ 2017 για τα υφιστάμενα κτίρια. Επιλέξιμη, επίσης, είναι η αντικατάσταση κουφωμάτων κλιμακοστασίου και φωταγωγού σε πολυώροφο κτίριο. Δεν συμπεριλαμβάνονται όμως «ανοίγματα» προς εσωτερικούς χώρους του κτιρίου θερμαινόμενους ή μη (π.χ. εσωτερικές πόρτες). Στην κατηγορία αυτή γίνονται αποδεκτές και συμπληρωματικές (κι όχι αυτοτελείς) δαπάνες για σταθερά ή κινητά συστήματα σκίασης (τέντες, εξώφυλλα, ρολά, κλπ).

2) Εφαρμογή συστήματος θερμομόνωσης στο κτιριακό κέλυφος. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη εκτός από την τοποθέτηση εξωτερικής θερμομόνωσης και η εφαρμογή συστήματος εσωτερικής θερμομόνωσης (π.χ. για διατηρητέα κτίρια, τεχνικές δυσκολίες).

3) Αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες:

α) Η εγκατάσταση νέου ή αντικατάσταση συστήματος καυστήρα - λέβητα με καινούριο σύστημα καυστήρα - λέβητα πετρελαίου ή φυσικού αερίου ή υγραερίου, Η εγκατάσταση / αντικατάσταση αφορά στον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό του λεβητοστασίου στο σύνολό του και του δικτύου διανομής (αυτοματισμοί, κυκλοφορητές, καμινάδα, αντικατάσταση ή μόνωση σωληνώσεων, κλπ.). Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για δεξαμενή πετρελαίου ή υγραερίου και τερματικές μονάδες απόδοσης θερμότητας (σώματα καλοριφέρ, ενδοδαπέδιο σύστημα, κλπ).

β) Η τοποθέτηση διατάξεων αυτομάτου ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης, όπως χρονοδιακόπτες, αυτοματισμοί αντιστάθμισης ή/και υδραυλικής ισορροπίας για τη ρύθμιση των μερικών φορτίων (τρίοδη ή τετράοδη ηλεκτροβάννα, ρυθμιστές στροφών κυκλοφορητών, κλπ), θερμοστάτες χώρων, θερμοστατικές κεφαλές θερμαντικών σωμάτων, κλπ., συμπεριλαμβανομένων συστημάτων θερμιδομέτρησης για την κατανομή δαπανών θέρμανσης.

γ) Αντλίες Θερμότητας. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη η τοποθέτηση αντλίων θερμότητας:

(i) τοπικών μονάδων απ' ευθείας εκτόνωσης με θερμαινόμενο μέσο τον αέρα

(ii) ημικεντρικών μονάδων απ' ευθείας εκτόνωσης με θερμαινόμενο μέσο τον αέρα,

(iii) κεντρικών μονάδων με θερμαινόμενο μέσο το νερό

δ) Κατ' αντιστοιχία τα ηλεκτρολογικά ως συνοδευτικές εργασίες.

4) Αναβάθμιση με συστήματα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) για θέρμανση/ ψύξη και ΣΗΘΥΑ. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη η τοποθέτηση ηλιακών συστημάτων για την παροχή ζεστού νερού χρήσης ή/και υποβοήθηση του κυρίως συστήματος θέρμανσης (συλλέκτης, δοχείο αποθήκευσης νερού, βάση στήριξης, σωληνώσεις, κλπ) καθώς και συστήματος εξυπηρέτησης των φορτίων θέρμανσης/ ψύξης που λειτουργεί με την αξιοποίηση ανανεώσιμης πηγής ενέργειας, (π.χ. καυστήρας βιομάζας, αντλίες θερμότητας, ηλιοθερμικά συστήματα, κλπ.) ή συστήματος συμπαράγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ).

5) Άλλες Δράσεις Προώθησης της Αυτοπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) όπως ο ενεργειακός συμψηφισμός (net metering) ή ο εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός (virtual net metering), οι οποίες δεν αφορούν σε εμπορική εκμετάλλευση παραγωγής ενέργειας.

6) Εγκατάσταση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης (BEMS).

7) Πιστοποίηση κατά ISO 50001:2011 με την εφαρμογή Συστήματος Ενεργειακής Διαχείρισης.

8) Υποστηρικτικές δράσεις όπως Ενεργειακές επιθεωρήσεις (έκδοση ΠΕΑ, Ενεργειακός Έλεγχος), κτλ, εφόσον η Πράξη ενταχθεί.

9) Λοιπές δαπάνες που συμβάλλουν αποδεδειγμένα στην ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου.

10) Λοιπές οικοδομικές εργασίες που ενδεχομένως να προταθούν για χρηματοδότηση ώστε η παρέμβαση να αποκτήσει ολοκληρωμένο χαρακτήρα ή μόνιμες παρεμβάσεις στον άμεσο περιβάλλοντα χώρο του κτιρίου (κατά μέγιστο 200 m2) που αποδεδειγμένα συμβάλουν στην συνολική ενεργειακή αναβάθμιση και συστήνονται από το Π.Ε.Α. ή τον Ενεργειακό έλεγχο του Ν.4342/15 (εφόσον αυτός απαιτείται). Επιλέξιμες είναι επίσης δαπάνες εργασιών που αποσκοπούν στη βελτίωση της προσβασιμότητας του κτιρίου. Οι εργασίες αυτές δεν δύναται να υπερβούν το 15% και θα αφορούν αποκλειστικά εργασίες άμεσα συνδεδεμένες με τις λοιπές εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης (π.χ οικοδομικές εργασίες, εργασίες Η/Μ) ή τη βελτίωση προσβασιμότητας του κτιρίου. Ο Δικαιούχος της Πράξης θα πρέπει να καταθέσει σχετικά στοιχεία τεκμηρίωσης, από όπου θα προκύπτει ο διαχωρισμός των λοιπών οικοδομικών ή άλλων εργασιών.

Στις ανωτέρω δαπάνες συμπεριλαμβάνονται εκτός των απαιτούμενων υλικών (κυρίων, βοηθητικών και μικροϋλικών) και οι λοιπές εργασίες, που είναι αλληλένδετα συνδεδεμένες με αυτές, με σκοπό την επίτευξη ενός άρτιου, τεχνικού και λειτουργικού αποτελέσματος.

Δεν είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες εργασίες:

1) προμήθεια κινητών στοιχείων μη μόνιμου χαρακτήρα (πχ κουρτίνες, εσωτερικές περσίδες κλπ)

2) προμήθεια λοιπού εξοπλισμού που δεν συμβάλει στην ενεργειακή αναβάθμιση

3) εργασίες συντήρησης.

4) υπηρεσίες Συμβούλου για ενεργειακά θέματα, Τεχνικές Μελέτες και Μελέτες Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ)

Τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις πρέπει να φέρουν ενεργειακή σήμανση εφόσον προβλέπεται. Τα δομικά υλικά και τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE.

Γ. Λοιπές απαιτήσεις:

1) Η χρηματοδότηση παρεμβάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, επιπλέον των ανωτέρω εργασιών (κτιριακό κέλυφος – ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις) προκειμένου για την περαιτέρω εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας, είναι επιλέξιμες εφόσον:

α) η σκοπιμότητα τεκμηριώνεται επαρκώς από σχετική ανάλυση κόστους-οφέλους,

β) δεν προκύπτει οικονομική δραστηριότητα (πώληση ηλεκτρικής ενέργειας)

γ) βοηθούν στην επίτευξη ενεργειακής εξοικονόμησης, σε συνδυασμό με τις λοιπές κτιριακές παρεμβάσεις.

2) Η τελική επιλεξιμότητα των δαπανών από την υλοποίηση των ενταγμένων Πράξεων θα επιβεβαιωθεί με την έκδοση

ΠΕΑ μετά το πέρας των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης, και σε κάθε περίπτωση πριν την οριστική παραλαβή του έργου.

3) Σε περιπτώσεις κτιρίων στους τομείς της Εκπαίδευσης ή της Υγείας, το πλαίσιο των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης των προτεινόμενων Πράξεων πρέπει να είναι τέτοιο έτσι ώστε να μην παρεμποδίζεται η λειτουργία των κτιρίων.

4) Στην περίπτωση εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, ο μετρητής κατανάλωσης θα πρέπει να βρίσκεται εντός της προτεινόμενης υποδομής, η οποία δύναται να συγχρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.

5) Ανεξάρτητα από την ισχύ της υποδομής, να διεξάγεται ανάλυση κόστους-οφέλους προκειμένου να εξετάζεται η αποδοτικότητα και η οικονομική σκοπιμότητα του υπό ένταξη έργου, καθώς και να κρίνεται σε ικανοποιητικά επίπεδα η εξοικονόμηση ενέργειας της επένδυσης.

Δ. Στοιχεία που σχετίζονται με Κρατικές Ενισχύσεις:

Μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής (σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01)), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές. Είναι στην διακριτική ευχέρεια της ΕΥΔ να ζητήσει επιπλέον δικαιολογητικά έγγραφα προκειμένου να μπορέσει να ολοκληρώσει την αξιολόγηση.

Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των σχετικών υποδομών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση διεπιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των υποδομών. Η διεπιδότηση μπορεί να αποκλειστεί εφόσον διασφαλιστεί ότι ο ιδιοκτήτης της υποδομής δεν ασκεί οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα ή –αν ο ιδιοκτήτης της υποδομής ασκεί οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα– με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.

• Έργα ενεργειακής αναβάθμισης κτηρίων που αφορούν στην οικονομική και εμπορική εκμετάλλευση παρεχομένων υπηρεσιών ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και εξετάζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (ΓΑΚ, ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατευθυντήριες οδηγίες κλπ). Στις περιπτώσεις που τελικά κριθεί ότι η προτεινόμενη δράση ή τμήμα δράσης εμπίπτει στο ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, υπάρχει η δυνατότητα δημόσιας χρηματοδότησής της μέχρι του ύψους της έντασης ενίσχυσης που προσδιορίζεται μέσω της χρήσης του Γενικού Απαλλοκτιζομένου Κανονισμού ή του Κανονισμού De Minimis, ανά περίπτωση. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση της κρατικής ενίσχυσης το ποσό που υπολείπεται της εγκεκριμένης συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης σε σχέση με το συνολικό κόστος του έργου, καλύπτεται από ίδιους πόρους του δικαιούχου.

? Σε περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01) και προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού ως μη κρατική ενίσχυση:

α) οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να υποβάλλουν στοιχεία που καταδεικνύουν ότι οι δικαιούχοι είναι δημόσιες αρχές, ιδιοκτήτες των υποδομών (ή με μακροχρόνια μίσθωση που καλύπτει τουλάχιστον το χρόνο απόσβεσης της επένδυσης),
β) στην περίπτωση που τα έργα αφορούν σε τοπική ή δημοτική υποδομή η οποία είναι αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να υποβάλλουν στοιχεία που καταδεικνύουν ότι η υποδομή καλύπτει, κατά κύριο λόγο, τοπικές ανάγκες και συνεπώς η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και δεν επηρεάζει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών,
γ) στην περίπτωση που τα έργα αφορούν σε υποδομή μικτής χρήσης, η οποία είναι αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση στοιχεία που καταδεικνύουν ότι η υποδομή είναι στη διάθεση των χρηστών ανοιχτά και χωρίς διακρίσεις, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτροπή της ενίσχυσης συγκεκριμένων τελικών χρηστών των υποδομών, καθώς και στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι η οικονομική δραστηριότητα είναι αμιγώς επικουρική και αποτελεί βοηθητική δραστηριότητα περιορισμένης εμβέλειας. Επιπλέον, προκειμένου τα προτεινόμενα έργα να μην ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί από τους δικαιούχους ότι οι προτεινόμενες παρεμβάσεις δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα, ήτοι, δεν είναι αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης (δεν συνάπτεται σύμβαση οικονομικού ανταλλάγματος με διαχειριστή δικτύου διανομής ενέργειας μετά το πέρας του έργου).

Σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 17796/EΥΚΕ 189 / 24.02.2023 Γνωμοδότηση Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων σχετικά με την πρόσκληση με τίτλο «Έργα Ενεργειακής Αναβάθμισης Δημόσιων Κτιρίων - 1ος Κύκλος», "η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης υποδομών δημοσίων κτιρίων η δραστηριότητα των οποίων μπορεί να τεκμηριωθεί ότι εμπίπτει αμιγώς στην άσκηση δημόσιας εξουσίας (δημόσια εκπαίδευση - παροχή υπηρεσιών υγείας στο πλαίσιο εθνικού συστήματος υγείας), υπό την προϋπόθεση ότι ενδεχόμενη οικονομική δραστηριότητα μπορεί να θεωρηθεί ως βοηθητική και επίσης ότι (μεταξύ άλλων) η εξοικονόμηση ενέργειας όταν υφίσταται διενεργείται υπό το σύστημα net metering ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν ασκείται οικονομική δραστηριότητα και άρα η χρηματοδότηση της πράξης δεν ενέχει στοιχεία κρατικών ενισχύσεων".

Ε. Βοηθητικό Υλικό:

Προδιαγραφές και βοηθητικό υλικό – υποδείγματα για απαιτούμενα στοιχεία όπως Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης

(Π.Ε.Α.), Μελέτη Σκοπιμότητας, Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ), Έντυπο Ενεργειακής Καταγραφής (Πίνακας Δ3) καθώς και άλλο πληροφοριακό υλικό υπάρχει στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

- Εξοικονόμηση (<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=281&language=el-GR>)
- Κτίρια, Ενεργειακοί Υπεύθυνοι Δημοσίων Κτιρίων (<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=282&language=el-GR>)
- Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων ΚΕΝΑΚ (<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=525&language=el-GR>)

3.6 Είδη Δαπανών που θα χρηματοδοτηθούν και θα αποζημιωθούν βάσει παραστατικών:

Κατηγορία δαπάνης	Περιγραφή
A.1	Άμεσες δαπάνες βάσει παραστατικών

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

4.1. Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν **αποκλειστικά ηλεκτρονικά** τις προτάσεις μέσω του ΟΠΣ. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτουν ατομικό λογαριασμό χρήστη (αναγνωριστικό και συνθηματικό) για την πρόσβαση στο ΟΠΣ:

4.1.1. τα στελέχη του Δικαιούχου που έχουν την ευθύνη για συμπλήρωση δελτίων και

4.1.2. ο νόμιμος εκπρόσωπος του Δικαιούχου για την υποβολή των προτάσεων, ή άλλος χρήστης του συστήματος που έχει εξουσιοδοτηθεί για την υποβολή.

Οδηγίες για απόκτηση λογαριασμού χρήστη στο ΟΠΣ βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr> (Εγγραφή Χρήστη Δικαιούχου).

Εάν ο Δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη «κωδικό Φορέα» στο ΟΠΣ από την περίοδο 2014-2020, θα πρέπει να υποβάλει αίτηση για κωδικό φορέα σύμφωνα με τις οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr>, πριν την υποβολή της πρότασης.

4.2. Οι προτάσεις υποβάλλονται μέσω του ΟΠΣ στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr>

από την 02/01/2024 (ημερομηνία έναρξης υποβολής προτάσεων), ώρα 08:00

έως, αποκλειστικά, την 29/03/2024 (ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων), ώρα 14:00,

από τον νόμιμο εκπρόσωπο του Δικαιούχου. Ο Δικαιούχος μετά την επιτυχή υποβολή της πρότασης ενημερώνεται σχετικά μέσω του ΟΠΣ.

Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική επισύναψη/υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ), ο δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης/ΕΦ στη διεύθυνση: Πλατεία Πύρρου 1 - Διοικητήριο, Ιωάννινα 45221, **εντός 10 εργάσιμων ημερών**

από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προτάσεων.

Δεν θα γίνονται δεκτές προτάσεις εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων, επιτρέπεται η επανυποβολή νέας πρότασης κατόπιν ακύρωσης της αρχικής πρότασης. Η πρόταση αξιολογείται βάσει της τελευταίας επιτυχούς/έγκυρης υποβολής.

4.3. Το Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ), αποτελεί την πρόταση του Δικαιούχου και συμπληρώνεται αποκλειστικά στην ηλεκτρονική μορφή που διατίθεται στο ΟΠΣ. Στην παρούσα πρόσκληση επισυνάπτονται Οδηγίες για τη συμπλήρωση των πεδίων του Τεχνικού Δελτίου Πράξης.

Η υποβολή της πρότασης συνιστά και αίτηση χρηματοδότησης του δυνητικού δικαιούχου.

4.4. Τα στοιχεία που τεκμηριώνουν την **αρμοδιότητα του δικαιούχου** προέρχονται από την καταχωρημένη καρτέλα του δικαιούχου στο ΟΠΣ. Δικαιούχος που δεν έχει συμπληρώσει τη σχετική καρτέλα, υποχρεούται στην συμπλήρωσή της και στην επισύναψη σε αυτή όλων των στοιχείων που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητά του. Η συμπλήρωση της καρτέλας του δικαιούχου θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως την ημερομηνία υποβολής της πρότασης του δικαιούχου.

Αναπόσπαστο στοιχείο της πρότασης αποτελούν τα παρακάτω δικαιολογητικά/έγγραφα, τα οποία συνοδεύουν το Τεχνικό Δελτίο Πράξης:

05. Απόφαση Αρμόδιου Συλλογικού Οργάνου για την υποβολή της πρότασης

06. Προγραμματική σύμβαση, εφόσον απαιτείται

09. Υπόδειγμα για τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα πράξης που περιλαμβάνει επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις
22. Τεκμηρίωση της ρεαλιστικότητας του χρονοδιαγράμματος
25. Έντυπο Ανάλυσης Κόστους
31. Τεύχη Δημοπράτησης (Σχέδιο ή Εγκεκριμένα Τεύχη), εφόσον απαιτείται
32. Τεχνικό Παράρτημα Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα, εφόσον απαιτείται
33. Αποτελέσματα έρευνας αγοράς και σχετική τεκμηρίωση για υποέργα προμηθειών, εφόσον απαιτείται
40. Δελτίο Ενεργειών Ωρίμανσης και Υποχρεώσεων Πράξης
41. Εγκριτικές αποφάσεις μελετών, εφόσον απαιτείται
42. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, Τεχνική Σύνοψη και σχετικός χάρτης (Έλεγχος συμβατότητας με ΣΜΠΕ Ηπείρος 2021-27, Έκθεση Τεκμηρίωσης Κλιματικής Ανθεκτικότητας (αν απαιτείται, σύμφωνα με το έγγραφο ΥΠΕν με αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/33169.2228/28.04.2023 "Υποχρεώσεις αξιολόγησης κλιματικής ανθεκτικότητας"))
43. Πίνακας αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτής (ΠΙΝΑΚΑΣ Δ2)
44. Πίνακας αποτύπωσης των αναγκών, τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης Πράξης (ΠΙΝΑΚΑΣ Δ1)
55. Φάκελος Κρατικής Ενίσχυσης για έργα που ενέχουν στοιχεία ενίσχυσης (- Για τα έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και εξετάζονται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι οι παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης των δημόσιων κτιριακών υποδομών δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, πρέπει να διασφαλιστεί ότι δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα, ήτοι, δεν είναι αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης ή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (δεν συνάπτεται σύμβαση οικονομικού ανταλλάγματος με διαχειριστή δικτύου διανομής ενέργειας μετά το πέρας του έργου).
- Για δράσεις που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση στοιχεία που τεκμηριώνουν την τήρηση των υποχρεώσεων ΓΑΚ, προκειμένου να εξεταστεί η εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Γενικού (βλέπε Παράρτημα ελέγχου τήρησης υποχρεώσεων Γενικού Μέρους του ΓΑΚ) και, κατά περίπτωση κατάλληλου, Ειδικού Μέρους (άρθρου) του ΓΑΚ.
Η ΕΥΔ διατηρεί το δικαίωμα, κατά την κρίση της, να ζητήσει την υποβολή διευκρινίσεων για την τεκμηρίωση κάθε περίπτωσης, εφόσον αυτό κριθεί απαιτητό.), εφόσον απαιτείται
71. Μελέτη σκοπιμότητας ή σχετική τεκμηρίωση για εξέταση της αναγκαιότητας υλοποίησης της Πράξης, εφόσον απαιτείται
73. Έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία ((Οδηγία Ο.Ι. 1_1_ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Προσβασιμότητα ΑΜΕΑ 2021-2027))
- Λοιπά έγγραφα (1. Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ)
2. Ενεργειακός Έλεγχος Ν. 4342/2015 για εργασίες εκτός πλαισίου ΚΕΝΑΚ
3. Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ) και Λίστα Ελέγχου Ελαχίστων Απαιτήσεων
4. Στοιχεία ιδιοκτησιακού καθεστώτος
5. Βεβαίωση νομίμως υφιστάμενου κτιρίου και σχετική τεκμηρίωση (οικοδομική άδεια, βεβαίωση μη ύπαρξης αυθαιρέτων, βεβαίωση ρύθμισης αυθαιρέτων, ...)
6. Στοιχεία που αποδεικνύουν τη χρήση/επισκεψιμότητα των εν λόγω χώρων (για δημόσια κτίρια πλην σχολικών μονάδων ή κτιρίων του τομέα της υγείας)
7. Σχέδιο Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΣΕΑΚ), για κτίρια ΟΤΑ, σύμφωνα με το Α.6 Ν.4843/2021 (ΦΕΚ 193/τΑ/20.10.2021), όπως ισχύει
8. Υποβληθέντα στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης: α) τεχνική έκθεση συνοδευτική της ΜΕΑ, ή β) απόφαση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής και η αιτιολογική και τεχνική έκθεση της παρ.11 του άρθρου 6 του ν.4067/2012, οι οποίες συνοδεύουν τη ΜΕΑ και παρέχουν επαρκή τεκμηρίωση για τυχόν αλλοίωση, κατά τρόπο μη αποδεκτό, του χαρακτήρα ή της εμφάνισής τους ή τυχόν παραβίαση των ειδικών όρων και μορφολογικών περιορισμών που επιβάλλουν οι διοικητικές πράξεις προστασίας που διέπουν το προστατευόμενο κτίριο ή περιοχή (για κτίρια ειδικών κατηγοριών, στην περίπτωση μη δυνατότητας κατηγορία ενεργειακής απόδοσης μεγαλύτερης ή ίσης της Β)
9. Υπόλοιπα Στοιχεία, σύμφωνα με τους πίνακες 51 (Δ1) και 52 (Δ2)
10. Έντυπο Ενεργειακής Καταγραφής (Πίνακας Δ3), σε μορφή αρχείου excel
11. Στοιχεία του ενεργειακού υπευθύνου και τελευταία έκθεση ενεργειακής καταγραφής και ελέγχου (ΚΥΑ Δ6/Β/14826/17.08.2008 - ΦΕΚ1122/Β/17.06.2008)
12. Απόφαση Αρμόδιου Συλλογικού Οργάνου για κάλυψη χρηματοδότησης μη επιλέξιμων εργασιών
13. Σχέδιο Σύμβασης Ενεργειακού Συμφηφισμού ή Υπεύθυνη Δήλωση Αυτοπαραγωγού με Εικονικό Ενεργειακό Συμφηφισμό), εφόσον απαιτείται

Τα συνοδευτικά δικαιολογητικά/ έγγραφα, υποβάλλονται ηλεκτρονικά ως συνημμένα στο ΤΔΠ.

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την υποβολή της πρότασης από τον υποψήφιο Δικαιούχο, η διαδικασία για την ένταξη των πράξεων στο Πρόγραμμα ακολουθεί τα παρακάτω βήματα.

[Συγκριτική Αξιολόγηση]

5.1 Αξιολόγηση των προτάσεων από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ (ή εναλλακτικά τον Ενδιάμεσο Φορέα) σε δύο στάδια:

A Στάδιο: Πληρότητα και επιλεξιμότητα πρότασης

B' Στάδιο: Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την εγκεκριμένη μεθοδολογία και τα εγκεκριμένα κριτήρια από την Επιτροπή Παρακολούθησης, που επισυνάπτονται στην παρούσα πρόσκληση και ξεκινά μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων της παρούσας πρόσκλησης (σημείο 4.2).

Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης, η ΔΑ δύναται να ζητήσει από το δικαιούχο, σε οποιοδήποτε στάδιο της αξιολόγησης (Α', Β' Στάδιο) την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.

Με την ολοκλήρωση της συγκριτικής αξιολόγησης οι προτάσεις κατατάσσονται σε φθίνουσα σειρά με βάση τη βαθμολογία τους.

5.2 Υποβολή και εξέταση ενστάσεων.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση στην αρμόδια ΔΑ σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Υπουργική Απόφαση «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)».

Οι ενστάσεις υποβάλλονται σε κάθε στάδιο αξιολόγησης, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, ήτοι:

- α) της Απόφασης Απόρριψης Πρότασης που εκδίδεται κατά το Στάδιο Α' της αξιολόγησης
- β) της Απόφασης Απόρριψης Πρότασης που εκδίδεται κατά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης
- γ) της Απόφασης Ένταξης.

Η ένσταση αναφέρει αναγκαστικά την πράξη (Απόφαση Απόρριψης Πρότασης ή Απόφαση Ένταξης) κατά της οποίας στρέφεται και θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη, δηλαδή να περιέχει τους ειδικότερους λόγους για τους οποίους η Απόφαση Απόρριψης Πρότασης ή η Απόφαση Ένταξης οφείλει κατά τη γνώμη του ενιστάμενου να αναμορφωθεί, είτε λόγω έλλειψης νομιμότητάς της είτε για λόγους ουσίας. Επίσης, η ένσταση περιλαμβάνει όλα τα δικαιολογητικά και λοιπά υποστηρικτικά έγγραφα που τεκμηριώνουν το αίτημα και είναι ενυπόγραφο από τον νόμιμο εκπρόσωπο του δικαιούχου ή τον νομίμως εξουσιοδοτημένο από αυτό πρόσωπο ή τον νόμιμο εκπρόσωπο του κύριου δικαιούχου ή τον νομίμως εξουσιοδοτημένο από αυτό πρόσωπο ([στην περίπτωση πολλαπλών δικαιούχων](#)).

Η ένσταση θα πρέπει να υποβάλλεται εγγράφως ή ηλεκτρονικά ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο το οποίο καθιστά εφικτό τον ακριβή προσδιορισμό της ημέρας και ώρας κατάθεσής της (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ΟΠΣ ή άλλο κατάλληλο μέσο).

Η ΔΑ πρωτοκολλεί και εξετάζει όλες τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Αρμόδιο όργανο για την αποδοχή ή απόρριψη της ένστασης είναι το όργανο που έχει κάθε φορά εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, ή της τυχόν Επιτροπής που έχει συσταθεί για το σκοπό αυτό ή που έχει σχετική αρμοδιότητα. Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται και κοινοποιούνται αμελητί εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης στους δυνητικούς δικαιούχους εγγράφως ή ηλεκτρονικά ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο το οποίο καθιστά τον ακριβή προσδιορισμό της ημέρας και ώρας κοινοποίησης της (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ΟΠΣ ή άλλο κατάλληλο μέσο).

Στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΔΑ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης της συγκεκριμένης πρότασης την οποία αφορά η ένσταση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα στελέχη που εξετάζουν την ένσταση διαθέτουν την απαιτούμενη ανεξαρτησία, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά τα αποτελέσματα του Σταδίου Α' γίνει αποδεκτή, η ΔΑ προβαίνει στην αξιολόγηση του Σταδίου Β'.

Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης γίνει αποδεκτή, η ΔΑ προβαίνει στην εισήγηση για την έκδοση Απόφασης Ένταξης της πράξης.

Αν η υποβληθείσα ένσταση, η οποία αφορά την απόφαση ένταξης γίνει αποδεκτή, η εν λόγω απόφαση ένταξης τροποποιείται.

5.3 Έκδοση απόφασης ένταξης της πράξης από τον/την Υπουργό ή τον/την Ειδικό/ή – Γενικό/ή Γραμματέα ή τον/την Περιφερειάρχη ή τον/την Διοικητή/τρια ΔΑΜ σε συνέχεια προηγούμενης θετικής εισήγησης του προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος ή από το αρμόδιο όργανο του ΕΦ σύμφωνα με την απόφαση ορισμού του ΕΦ.

5.4 Δημοσιοποίηση στην οικεία ιστοσελίδα του Προγράμματος και στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ της Απόφασης Ένταξης της Πράξης, καθώς και τον κατάλογο των πράξεων που έχουν επιλεγεί.

6. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

6.1. Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, τη συμπλήρωση του ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις αρμόδιος/οι είναι ο/η κ. /οι κ.κ. ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, τηλέφωνο: 26513-60517, e-mail: ypara@mou.gr και για τεχνικά θέματα ο κ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ ΜΙΧΑΗΛ, τηλέφωνο 2651360535, e-mail: papamich@mou.gr

6.2. Περαιτέρω πληροφορίες για το Πρόγραμμα «Ήπειρος», το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Πρόγραμμα, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση ΤΔΠ/Υ, δεικτών παρακολούθησης, εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης προτάσεων και άλλα έγγραφα αναγκαία για την εξέταση της πρότασης) βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση . Ο ανωτέρω δικτυακός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΔΑ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Πρόγραμμα και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

7. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

7.1. Η ΕΥΔ που επέχει θέση «υπευθύνου επεξεργασίας» ή «εκτελούντος την επεξεργασία» των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δηλώνει ότι:

- είναι σε γνώση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, του νόμου 4624/2019 και των σχετικών οδηγιών και αποφάσεων της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, που διέπουν τη νόμιμη εκτέλεση της πρόσκλησης / προκήρυξης, και
- αναλαμβάνει πλήρως τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη νομοθεσία, όσον αφορά στην προστασία και την ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που τυχόν θα υποβληθούν σε επεξεργασία ή/και περιέλθουν καθ' οιονδήποτε τρόπο σε γνώση της.

7.2. Η επεξεργασία από τους δικαιούχους (που ενεργούν ως εκτελούντες την επεξεργασία) διέπεται από νομική πράξη υπαγόμενη στο δίκαιο της Ένωσης ή στο εθνικό δίκαιο, που δεσμεύει τον εκτελούντα την επεξεργασία σε σχέση με τον υπεύθυνο επεξεργασίας και καθορίζει το αντικείμενο και τη διάρκεια της επεξεργασίας, τη φύση και τον σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις κατηγορίες των υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του υπευθύνου επεξεργασίας και των εκτελούντων την επεξεργασία. Η νομική αυτή πράξη, σύμφωνα με το ν. 4914/2022 αριθ. 53, λαμβάνει τη μορφή της Απόφασης Ένταξης, όπου σε σχετικό Παράρτημα προβλέπονται όλα τα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΧΡΙΜΑΝΗΣ

Πίνακας Αποδεκτών:

- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
- Δήμοι
- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)
- Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.)
- Φορείς Κυβέρνησης (Φορείς Γενικής Κυβέρνησης (όπως αυτή ορίζεται αναλυτικά στο άρθρο 14 του ν.4270/2014, σχετικά με τους ορισμούς περί Γενικής Κυβέρνησης και Δημοσίου Τομέα και σύμφωνα με το Μητρώο που τηρείται στην Εθνική Στατιστική Υπηρεσία <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SEL08/>))

Συνημμένα:

1. Παράρτημα Ι: Πίνακες 1-4
2. Παράρτημα ΙΙ: Υποχρεώσεις Δικαιούχων (Παράρτημα της Απόφασης Ένταξης)
3. Παράρτημα 3: Επιπρόσθετα Στοιχεία Πρόσκλησης

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.espa-epirus.gr.

1. Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης και οδηγίες συμπλήρωσης
2. Έντυπα Κριτηρών Αξιολόγησης (Χρηματοοικονομική Βιωσιμότητα, Προσβασιμότητα ΑΜΕΑ, Συμμόρφωση με Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ΕΕ)
3. Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης Πράξης
4. Εξειδίκευση - Κριτήρια Επιλογής πράξεων – Μεθοδολογία αξιολόγησης
5. ΥΑ Κανόνων Επιλεξιμότητας δαπανών
6. ΥΑ Διαδικασιών (δημοσιονομικών διορθώσεων, υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων, ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων)
7. Έντυπο Ε.Ι.1_7 «Κατάλογος Εγγράφων για την Τήρηση Φακέλου Πράξης»
8. Δελτία Ταυτότητας Δεικτών
9. Εκτίμηση συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος «Ήπειρος» ως προς την Αρχή "μη πρόκληση σημαντικής βλάβης" (Do No Significant Harm - DNSH)
10. Στοιχεία Ανθεκτικότητας υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027
11. Έντυπο ελέγχου συμβατότητας με ΣΜΠΕ Ήπειρος 2021-2027
12. Οδηγός και υποδείγματα επικοινωνίας ΕΣΠΑ
13. Πίνακες Δ1 - Δ2 - Δ3
14. Στοιχεία Κρατικών Ενισχύσεων (Οδηγίες Αξιολόγησης, Γνωμοδοτήσεις ΕΥΚΕ&ΧΕ, Υπεύθυνη Δήλωση de minimis, Υποχρεώσεις ΓΑΚ)

Κοινοποίηση:

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Τομέα Ενέργειας
Ηλεκτρονική Κοινοποίηση E-mail: nikougs@prv.ypeka.gr, eysed@prv.ypeka.gr

Εσωτερική διανομή:

- Χρονολογικό αρχείο
- Προϊσταμένη ΕΥΔ
- Προϊστάμενοι Μονάδων ΕΥΔ
- Αρμόδια στελέχη ΕΥΔ

—

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΟΙ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ (Πίνακες 1-5)

Πίνακας 1: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : Ήπειρος								ΚΩΔ: 611	
ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΚΩΔ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΩΔ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΔΡΑΣΗ	ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΚΩΔ
Πράσινη Ευρώπη	2	2Α - Προώθηση της αειφορίας και αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής	ΕΤΠΑ	Ενεργειακή ή απόδοση	RSO 2.1	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες		Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, επιδεικτικά έργα και υποστηρικτικά μέτρα σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης 2	045

Πίνακας 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : Ήπειρος						ΚΩΔ: 611	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΩΔ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΩΔ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ	ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜ ΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	
Προώθηση της αειφορίας και αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής	2Α	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1	-	7.537.311,00	

Πίνακας 3: ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Ήπειρος				ΚΩΔ: 611		
				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ		
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
Προώθηση της αειφορίας και αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής	ΕΤΠΑ	RSO2.1	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	RCO19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	Τετραγωνικά μέτρα

Πίνακας 4: ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Ήπειρος				ΚΩΔ: 611		
				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ		
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
Προώθηση της αειφορίας και αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής	ΕΤΠΑ	RSO2.1	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	RCR26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	Εκατομύρια βατώρες κατ'έτος
Προώθηση της αειφορίας και αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής	ΕΤΠΑ	RSO2.1	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου*	Τόνοι Ισοδύναμου CO2

Πίνακας 5 : ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΤ+/ΤΔΜ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Ήπειρος				ΚΩΔ: 611		
				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ		
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΟ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΚΩΔ. ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο Δικαιούχος της Πράξης «.....» αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (I) Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση, την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης, καθώς και να τηρεί την προθεσμία ενεργοποίησης του/των υποέργων τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την υλοποίηση της πράξης και για τα οποία η διαχειριστική αρχή έχει ορίσει προθεσμία για την ενεργοποίησή τους.

Τυχόν αποκλίσεις από τους όρους της απόφασης ένταξης ή του χρονικού προγραμματισμού της εκτέλεσης του/των υποέργου/ων, όπως προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης δύναται να επιφέρει την επιβολή λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης, εφόσον οι εν λόγω αποκλίσεις κριθούν αδικαιολόγητες ή δεν υλοποιηθούν τα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας περιόδου συμμόρφωσης.

- (ii) Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό.
- (iii) Να διασφαλίζει τη λειτουργία και συντήρηση της πράξης επένδυσης σε υποδομές ή παραγωγική επένδυση, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iv) Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης / τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων.
- (v) Να υποβάλλει αίτημα εξέτασης στη ΔΑ/ΕΦ για τροποποίηση του Τεχνικού Παραρτήματος Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα και να λαμβάνει την έγκρισή του
- (vi) Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή **εναλλακτικά τον ΕΦ**) σχετικά με την εξέλιξη της πράξης και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (vii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης, τα δεδομένα χρηματοοικονομικής διαχείρισης, παρακολούθησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και δεικτών, επαληθεύσεων και ελέγχων, αξιολόγησης πράξεων και γενικότερα τα δεδομένα που διασφαλίζουν τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.
- (viii) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (ix) Ο δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).
- (x) Ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις

οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).

Για πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων (microdata), ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Για τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ, τα δεδομένα όλων των κοινών δεικτών συμμετεχόντων του Παραρτήματος Ι του Καν. (ΕΕ) 2021/1057 και του Παραρτήματος ΙΙΙ του Καν (ΕΕ) 2021/1056 πρέπει να αναλύονται ανά φύλο.»

Στους ειδικούς όρους: ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤ+ και ΤΔΜ περιγράφονται αναλυτικότερα οι απαιτήσεις για τη συλλογή των δεδομένων δεικτών. Οι δικαιούχοι έχουν την ευθύνη τήρησης των ειδικών υποχρεώσεων και στις περιπτώσεις που η συλλογή των δεδομένων συμμετεχόντων διενεργείται από τους φορείς υλοποίησης ή παρόχους των πράξεων (π.χ. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης).

3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όταν ο δικαιούχος υπέχει θέση «Εκτελούντος την Επεξεργασία» οφείλει:

- (i) Να είναι σε γνώση του και να συμμορφώνεται με την ισχύουσα ενωσιακή και κοινοτική νομοθεσία και ειδικότερα: τον Καν. 679/2016 «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων», τον ν. 4624/2019 (Α' 137 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις και τις σχετικές οδηγίες και αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- (ii) Να αναλάβει πλήρως τις υποχρεώσεις που απορρέουν, όσον αφορά στην προστασία και ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυχόν θα υποβάλλει σε επεξεργασία ή/και περιέλθουν καθ' οιανδήποτε τρόπο σε γνώση του κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του και να συμμορφώνεται πλήρως προς τις οδηγίες και υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας»
- (iii) Να διασφαλίζει ότι πρόσβαση στα ανωτέρω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα έχουν μόνο τα εντεταλμένα στελέχη του, που θα εξουσιοδοτηθούν να επεξεργαστούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και θα αναλάβουν δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας. Δεν προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία χωρίς προηγούμενη ειδική ή γενική γραπτή άδεια του υπευθύνου επεξεργασίας
- (iv) Να θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που του αναλογούν και επιτρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους που διενεργούνται.
- (v) Να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να διασφαλίσει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία θα επεξεργαστεί περιορίζονται στα ελάχιστα αναγκαία που απαιτούνται σε σχέση με τους σκοπούς που καθορίζονται.
- (vi) Να διατηρεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για περίοδο που περιορίζεται από την περίοδο που απαιτείται από τον σκοπό της επεξεργασίας.
- (vii) Να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων για τον σκοπό και τη νομική βάση της επεξεργασίας, τους αποδέκτες των δεδομένων και τις τυχόν διαβιβάσεις τους καθώς και το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων τους.
- (viii) Να εφαρμόζει πολιτικές, διαδικασίες, καθώς και οργανωτικά και τεχνικά μέσα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών ώστε να αποτρέπεται τυχόν ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, μη εξουσιοδοτημένη αποκάλυψη, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και άλλες παράνομες ή μη εξουσιοδοτημένες μορφές επεξεργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις πραγματικές δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή στον Ενδιάμεσο Φορέα, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή [εναλλακτικά στον ΕΦ](#)) και στην Λογιστική Αρχή, μετά την ολοκλήρωση της πράξης στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

5. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, Λογιστική, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης του δικαιούχου και τυχόν αναδόχων του, και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

6. ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή [εναλλακτικά ο ΕΦ](#)) στην ιστοσελίδα που παρέχονται πληροφορίες για το Πρόγραμμα ή /και στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται:
  - η επωνυμία του δικαιούχου [και στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων η επωνυμία του αναδόχου], [και εάν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο το ονοματεπώνυμό του],
  - ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης,
  - η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσής της,
  - το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης,
  - η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωτοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα,
  - [η τοποθεσία του δικαιούχου εάν πρόκειται για κινητές μονάδες ή πράξεις που καλύπτουν πολλές τοποθεσίες] ή [την περιφέρεια επιπέδου Nuts 2 στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο],
  - τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.

[Το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου φυσικού προσώπου και ο αριθμός ταυτοποίησης του μητρώου αλιευτικού σκάφους διαγράφονται δύο έτη μετά την ημερομηνία της αρχικής δημοσίευσής τους.]

- (ii) Να λαμβάνει όλα τα μέτρα προβολής και επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
- α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσής του σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση
  - β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες
  - γ) [Να αναρτά ανθεκτική πλάκα ή πινακίδα, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση πράξεων που περιλαμβάνουν φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, σε πράξεις
    - που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ,
    - πράξεις που στηρίζονται από το ΕΚΤ+ το ΤΔΜ, το ΕΤΘΑΥ, το ΤΕΑ ή το ΜΔΣΘ, των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 100.000 ευρώ.Οι ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες, σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ του Καν. 1060/2021 και παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης.]
  - δ) [Να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από τα ταμεία, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.]
  - ε) [Να διασφαλίσει ότι, όταν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο, στο μέτρο του δυνατού, ότι οι κατάλληλες πληροφορίες με την επισήμανση της στήριξης από τα Ταμεία, είναι διαθέσιμες σε τοποθεσία που είναι ορατή στο κοινό ή μέσω ηλεκτρονικής εικόνας. Όταν ο δικαιούχος του ΕΚΤ+ είναι φυσικό πρόσωπο ή για πράξεις που στηρίζονται στο πλαίσιο του ειδικού στόχου του άρθρου 4, παρ. 1 στοιχείο ιγ) του Καν. ΕΚΤ+, δεν ισχύει η εν λόγω απαίτηση.]
  - στ) [Να διοργανώνει εκδήλωση ή δραστηριότητα επικοινωνίας, με τη συμμετοχή της Επιτροπής και της αρμόδιας διαχειριστικής αρχής, σε εύθετο χρόνο, για πράξεις στρατηγικής σημασίας και πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10 εκ. ευρώ.]
  - ζ) [Να διασφαλίζει ειδικές απαιτήσεις για τη δημόσια προβολή πληροφοριών σχετικά με τη στήριξη από τα Ταμεία, για πράξεις που στηρίζονται από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, που μπορεί να προσδιορίζονται στην Απόφαση Ένταξης, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους ασφάλειας και δημόσιας τάξης σύμφωνα με το άρθρο 69, παρ. 5 του Καν. 1060/2021.]
  - η) [Να εξασφαλίζει διαμέσου των συμβατικών ρητρών ότι οι τελικοί αποδέκτες πράξεων χρηματοδοτικών μέσων, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ανάρτησης ανθεκτικών πλακών ή πινακίδων.]
  - θ) Ο δικαιούχος όταν απευθύνει με τη σειρά του πρόσκληση για δράσεις που πρέπει να ενημερωθεί το ευρύ κοινό υποχρεούται να υποβάλει παράλληλα τα σχετικά στοιχεία και στο ΟΠΣ για να είναι εφικτή η έγκαιρη ενημέρωση του site του ΕΣΠΑ από το ΟΠΣ.

7. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα πέντε (5) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή προς το δικαιούχο ή για την περίοδο που προσδιορίζεται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων (για πράξεις ήσσονος σημασίας) . Η ΔΑ ενημερώνει τον δικαιούχο για την

ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτοτύπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) το έντυπο Ε.Ι. 1_7 «Κατάλογος εγγράφων για την τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.
- (iii) [Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή [εναλλακτικά τον ΕΦ](#))]
- (iv) [Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:
- α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:
- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
  - αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
  - ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.
- β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.
- Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την ΔΑ. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρονίων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα).]

8. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ (συμπληρώνονται από τη ΔΑ ή τον ΕΦ στο ΟΠΣ ωστόσο θα συνοδεύουν την κάθε πρόσκληση, για πληροφοριακούς λόγους)

Τα παρακάτω στοιχεία θα συμπληρώνονται από τις ΔΑ ή τους ΕΦ μέσα στο ΟΠΣ κατά τη σύνταξη της πρόσκλησης, προκειμένου να είναι δυνατή η συμπλήρωση των σχετικών πεδίων στο Τεχνικό Δελτίο Πράξης από τα δεδομένα της πρόσκλησης.

Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΑΦΟΡΑ:	
1. ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ, ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ (ναι/όχι)	ΟΧΙ
3. Έχει άμεσα ωφελούμενους ΕΚΤ+ / ΤΔΜ (ΝΑΙ/ΟΧΙ) (αν «Ναι» η μέθοδος συλλογής – το πρότυπο απογραφικό) Προθεσμία υποβολής (ημέρες)	ΟΧΙ
4. ΠΡΑΞΗ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΕΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 94 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΟΧΙ
5. ΠΡΑΞΗ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΕΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 95 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΟΧΙ

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

	I.ΚΩΔΙΚΟΣ	II.ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Μορφή στήριξης	01	Επιχορήγηση
Ισότητα των φύλων	03	Ουδετερότητα ως προς το φύλο
Ταξινόμηση δαπανών κατά COFOG2	04.3	Καύσιμα και ενέργεια
Πεδίο παρέμβασης	045	Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, επιδεικτικά έργα και υποστηρικτικά μέτρα σε συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης 2
Στρατηγικές Μακροπεριφερειακές/για Θαλάσσιες Λεκάνες	11	Καμία συνεισφορά στις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στις στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες
Οικονομική Δραστηριότητα	12	Ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, ατμός, ζεστό νερό και κλιματισμός
Μηχανισμός Χωρικής διάστασης	33	Καμία εδαφική στόχευση
Συνεισφορά σε ΑμεΑ	ΟΧΙ	Δεν αφορά ΑμεΑ (βελτίωση προσβασιμότητας και ενεργός ένταξη)
Έξυπνη Εξειδίκευση	ΟΧΙ	Δεν αφορά στην Έξυπνη Εξειδίκευση
Δαπάνες Συμπληρωματικού Ταμείου	ΟΧΙ	Δεν αφορά Δαπάνες Συμπληρωματικού Ταμείου

Καθεστώς Ενίσχυσης

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΕ

Επικοινωνιακή Περιγραφή Πρόσκλησης

Μέσω του συγκεκριμένου τύπου δράσης επιδιώκεται η ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων που ανήκουν σε ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού και τις επιχειρήσεις τους, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και γενικότερα σε φορείς της Κυβέρνησης. Ο εν λόγω τύπος δράσης συμβάλλει στην προτεραιότητα του ΕΣΕΚ για «Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης». Με την υποδράση 2Α.ι.1.α - "Έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων κτιρίων με δυνατότητα ενσωμάτωσης έξυπνων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας και αξιοποίησης ΑΠΕ" θα δοθεί προτεραιότητα σε κτίρια με χαμηλή ενεργειακή απόδοση, στα οποία υπάρχει μεγάλο δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας (π.χ. σχολικά κτίρια, νοσοκομεία δυναμικότητας έως 450 κλίνες, αθλητικά κέντρα, κλπ), σε συνδυασμό με τον επιδεικτικό χαρακτήρα των ιδίων των κτιρίων και των συστημάτων που θα εφαρμοσθούν, ώστε να συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση του πληθυσμού. Η αξιολόγηση γίνεται με βάση το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης και τις προτεινόμενες παρεμβάσεις που πιθανόν να περιλαμβάνουν και ΑΠΕ, εφόσον είναι εφικτό, και συνδέσεις net metering.

Στόχος του μέτρου είναι η συμμόρφωση προς τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης ώστε σε κάθε πράξη να επιτευχθεί α) τουλάχιστον μεσαίας κλίμακας ανακαίνιση, όπως ορίζεται στη σύσταση (ΕΕ) 2019/786 της Επιτροπής, ή β) τουλάχιστον 30 % μείωση των άμεσων και έμμεσων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε σύγκριση με τις εκ των προτέρων εκπομπές. Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν, θα πρέπει να αναβαθμίζουν τα κτίρια στην κατηγορία ενεργειακής απόδοσης μεγαλύτερης ή ίσης της Β', σύμφωνα με το άρθρο 10 Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ). Στο πλαίσιο παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, προτεραιότητα θα δοθεί στη μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση ΑΠΕ.

Κατηγορία	Κωδικός	Περιγραφή	Παρατηρήσεις
Τύπος ενίσχυσης	72807	Επιχορήγηση / Επιδότηση	
Τύπος ενίσχυσης	72814	Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας	
Κατηγορία κοινού	729012	Άλλοι	Πολίτες Περιφέρειας Ηπείρου